

**DET KONGELIGE
OLJE- OG ENERGIDEPARTEMENT**

Kommunal- og moderniseringsdepartementet
Postboks 8112 Dep
NO-0032 Oslo

Deres ref
16/148

Vår ref
16/1343

Dato
27.4.2016

Høring – etablering av tvisteløsningsmekanisme for rettslige tvister mellom stat og kommune mv.

Det vises til brev av 27. januar 2016 fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet (KMD) vedlagt høringsnotat med forslag til endringer i forvaltningsloven, tvisteloven og enkelte andre lover. Olje- og energidepartementet (OED) har følgende synspunkter.

Om tvisteløsningsmekanisme for rettslige tvister mellom stat og kommune

I høringsnotatet sondres det mellom privatrettslige og offentligrettslige tvister. For såkalte offentligrettslige tvister er det på side 17 vist til bestemmelser i særlovgivningen som gir et statlig forvaltningsorgan rett til å avgjøre spørsmål med endelig virkning. For disse tilfellene uttales det at utgangspunktet er at kommunene ikke har adgang til å bringe tvisten inn for de alminnelige domstoler. På side 18 i høringsnotatet foreslås det at kommuner bør få adgang til å reise sak mot staten også i saker hvor kommunen er berørt av den statlige avgjørelsen i egenskap av å være offentlig organ.

Blant eksemplene er det vist til vassdragsreguleringsloven § 11 nr. 2 annet ledd. Denne henvisningen fremstår som noe upresis, idet bestemmelsen regulerer flere ulike spørsmål, hvor noen kan avgjøres på fylkeskommunalt og kommunalt nivå. Etter første og annet punktum har Kongen kompetanse til å vedta innbyrdes fordeling av konsesjonsavgift mellom fylkeskommuner og kommuner. Denne myndigheten er delegert til Norges vassdrags- og energidirektorat, med OED som klageinstans.

Postadresse
Postboks 8148 Dep
0033 Oslo
postnotak@oed.dep.no

Kontoradresse
Akersgata 59
<http://www.oed.dep.no/>

Telefon®
22 24 90 90
Org no.
977 161 630

Energi- og
vannressursavdelingen

Saksbehandler
Lasse Vannebo
22 24 63 24

Beskrivelsen av rettstilstanden med hensyn til kommunenes adgang til rettslig overprøving av statlige vedtak etter vassdragsreguleringsloven § 11 synes ikke å være fullt ut i samsvar med OEDs erfaringer på dette rettsområdet. En avklaring bør finne sted i den videre prosess etter høringen.

Om innsigelsessaker

Det foreslås at innsigelser kan prøves av en tvisteløsningsmekanisme. OED merker seg uttalelsen på side 26 om at høringsforslaget gjelder innsigelser etter plan- og bygningsloven, ikke etter annen lovgivning. På denne bakgrunn legger OED til grunn at forslaget ikke berører reglene om innsigelser etter sektorlovgivningen, slik som for eksempel etter vannressursloven. Når det gjelder innsigelsesmyndigheten NVE har i flom- og skredsaker, legger OED til grunn at kommunene i praksis vil følge NVEs råd og at forslagene ikke vil få noen praktisk betydning for NVEs rolle på dette området.

Det foreslås lovfestet i plan- og bygningsloven at innsigelse skal begrunnes og være forankret i vedtatte nasjonale eller regionale mål, rammer og retningslinjer. Formålet er å sikre at innsigelsene har god faglig og rettslig forankring, og vil kunne bidra til økt bevissthet om bruken av innsigelser.

OED vil påpeke at plan- og bygningsloven § 5-4 femte ledd annet punktum i dag oppstiller et generelt krav om at innsigelse skal begrunnes. Forslaget synes imidlertid å innebære at kommuner og Sametinget vil bli unntatt fra dette kravet. OED stiller spørsmål ved hensikten med et slikt unntak. Det er ikke grunnlag for å fjerne krav til begrunnelse ved innsigelse fra kommuner og Sametinget mot tiltak innenfor OEDs forvaltningsområde. OED viser til at reglene om innsigelse i plan- og bygningsloven gjelder så langt de passer ved innsigelse etter sektorlovgivningen. Dersom krav til begrunnelse skulle fjernes fra plan- og bygningsloven, må det derfor tas standpunkt til om kravet likevel skal videreføres for innsigelser i medhold av sektorlovgivningen.

I høringsnotatet oppstilles to alternativer for hvilke deler av en innsigelse som skal kunne prøves rettslig. Generelt antar OED at rene faglige og politiske vurderinger er mindre egnet for rettslig prøving.

Med hilsen

Olav Boge
avdelingsdirektør (e.f)

Lasse Vannebo
underdirektør

Dokumentet er elektronisk signert og trenger derfor ikke håndskrevne signaturer.